

Protokollat i faglig voldgift

3F

(advokat Peter Nisbeth)

mod

Regionernes Lønnings- og Takstnævn

for

Region Syddanmark

for

Syddanske Vaskerier i Odense og Svendborg

(advokat Morten Ulrich)

(om beregning af et ligelønstillæg)

Den 20. november 2012 afholdtes mundtlig forhandling i ovennævnte sag med Byrial Bjørst, Lone Hoffmann, Terman Tronberg og Anne Friis Jensen som partsudpegede voldgiftsmedlemmer og undertegnede næstformand i Arbejdsretten Niels Waage som formand og opmand.

Klager nedlagde følgende påstand:

Indklagede skal anerkende, at vaskeriassistenter ved Syddanske Vaskerier for perioden 1. april 2010 - 31. december 2011 har krav på det lokalløntillæg for henholdsvis rekruttering og effektiv rengøring /service, som fremgår af aftale om lokal løndannelse for hus/renområdet 2008, § 9, stk. 1, uden modregning i udlignings-/løntillæg, som udbetales i henhold til Amtsrådsforeningens brev af 16. juni 1994 til KAD.

Indklagede påstod **principalt** frifindelse.

Subsidiært nedlagde indklagede følgende påstande:

Over for 3F's påstand:

Frifindelse mod, at indklagede anerkender, at vaskeriassistenter ved Syddanske Vaskerier for perioden 1. april 2010 - 31. december 2011 har krav på det lokalløntillæg for henholdsvis rekruttering og effektiv rengøring /service, som fremgår af aftale om lokal løndannelse for hus/renområdet 2008, § 9, stk. 1, uden modregning i udlignings-/løntillæg, som udbetales i henhold til Amtsrådsforeningens brev af 16. juni 1994 til KAD. Ved beregningen reduceres det opgjorte beløb for opgørelsen af "nettoskalatrinslønnen for en vaskeriassistent med samme anciennitetsmæssige indplacering, ansat i henhold til overenskomsten for sygehusportører" i perioden 1. april 2010 - 31. december 2011 med 152,22 kr. pr. måned.

Selvstændig påstand:

3F tilpligtes at anerkende, at den månedlige værdi af den ved OK-2008 til portører aftalte ændring i grundlønninger, som fremkom ved medfinansiering fra midler, der var ansat til lokal løndannelse, jf. "Aftale om lokal løndannelse for social- og sundhedspersonale", 2008 mellem RLTN og FOA – Fag og Arbejde, § 8, stk. 1, med bemærkninger, ikke medregnes ved opgørelsen af "nettoskalatrinslønnen for en vaskeriassistent med samme anciennitetsmæssige indplacering, ansat i henhold til overenskomsten for sygehusportører" i henhold til parternes forlig fra 1994, jf. Amtsrådsforeningens brev af 16. juni 1994.

Lis Bjørnestad og Lisbeth Sørensen afgav forklaringer.

Sagen procederedes.

Efter de partsudpegede voldgiftsmedlemmers votering tilkendegav opmanden, at en opmandskendelse ville give **indklagede medhold i dennes principale påstand om frifindelse.**

Opmanden gav følgende begrundelse for dette resultat:

”Sagen drejer sig om beregningen af et tillæg, der i 1994 blev aftalt mellem Amtsrådsforeningen (Nu Danske Regioner) og KAD (nu 3F), der skulle sikre ligeløn mellem (kvindelige) vaskeriassistenter og (mandlige) portører ved vaskeriet, Odense Universitetshospital (nu Syddanske Vaskerier i Odense og Svendborg), i det følgende betegnet ”ligelønstillægget”.

Aftalen om det nævnte tillæg fremgår af et brev af 16. juni 1994 fra Amtsrådsforeningen til KAD, som bl. a. indeholder følgende:

”Under henvisning til forbundets j.nr. ... skal man herved meddele, at Fyns Amt har tiltrådt resultatet af drøftelserne i Amtsrådsforeningen den 27. januar 1994 vedrørende lønforholdene for kvindelige vaskeriassistenter ved Vaskeriet, Odense Universitetshospital.

Man skal i den anledning bekræfte, at sagen herefter afsluttes således:

Med virkning fra 28. oktober 1991 ydes der til kvindelige vaskeriassistenter, ansat i henhold til overenskomst for rengøringsassistenter m.fl.

- et ikke-pensionsgivende tillæg, der udgør forskellen mellem nettoskalatrinslønnen med eventuelt tillæg for sortering af snavsetøj efter overenskomsten for rengøringsassistenter og nettoskalatrinslønnen for en vaskeriassistent med samme anciennitetsmæssige indplacering, ansat i henhold til overenskomsten for sygehusportører, samt

- et pensionstillæg, der udgør forskellen mellem pensionsbidragene (eget- samt arbejdsgiverbidrag) efter overenskomst for rengøringsassistenter og pensionsbidragene for en vaskeriassistent med samme anciennitetsmæssige indplacering, ansat efter overenskomsten for sygehusportører.

Det tilføjes, at Amtsrådsforeningen på baggrund af oplysninger fra amtet har vurderet, at de lokallønstillæg, der ydes til vaskeriassistenterne, bør holdes uden for ligelønsberegningen...”

Under de centrale overenskomstforhandlinger i 2008 blev overenskomstparterne enige om, at nogle midler, der egentlig var afsat til lokal løndannelse, i stedet blev udmøntet i to centralt aftalte tillæg, nemlig dels et årligt tillæg på 3.600 kr. (31-03-2000 niveau), der tilkom (alle) nyansatte frem til 2 års ansættelse ved regionen, dels et årligt tillæg på 2.500 kr. (31-03-2000 niveau) de tilkom (alle) ansatte med mindst 2 års anciennitet (altså alle de ansatte, der ikke modtog tillægget til nyansatte).

Tillæggene blev aftalt til at skulle udbetales for perioden 1. april 2010 til 31. marts 2011, men ordningen blev senere forlænget, således at den udløb med udgangen af 2011.

Sagen er opstået, fordi indklagede medtog de to nævnte tillæg ved beregningen af ligelønstillægget, idet tillæggene blev lagt til de øvrige løndele, der udgjorde vaskeriassistenternes løn ved beregningen af ligelønstillæggets størrelse. Klageren gør gældende, at det er i strid med 1994-aftalens passus om, at ”de lokallønstillæg, der ydes til vaskeriassistenterne, bør holdes uden for ligelønsberegningen...”, at indklagede har medregnet de to tillæg ved beregningen af ligelønstillægget.

Opmandens bemærkninger:

Midlerne til de to omtvistede løntillæg stammer ganske vist fra lokallønsmidler, men parterne har centralt aftalt, at tillæggene skal udbetales til samtlige ansatte under overenskomsten. Derved adskiller tillæggene sig fra sædvanligt uddelte lokallønstillæg dels ved, at de er udmøntet centralt, dels ved, at de udbetales til alle ansatte, mens lokallønstillæg i hvert fald som hovedregel er individuelt bestemt og typisk ikke tildeles alle medarbejdere, idet de tildeles med en særlig begrundelse for hver enkelt modtager af lokallønstillæg, og som oftest med varierende størrelse.

Det må være oplagt, at parterne, da de i 1994 indgik aftalen, ikke havde forestillet sig, at ”lokallønstillæg” i aftalens forstand kunne fremtræde som de to omtvistede tillæg i nærværende sag, og opmanden finder derfor ikke, at den omstændighed, at tillæggene stammer fra midler, der oprindeligt var tiltænkt lokal løndannelse, yder noget fortolkningsbidrag ved sagens afgørelse.

I stedet må der ses på, hvad der har været formålet med at holde lokallønstillæg uden for beregningen af ligelønstillægget.

Der er ikke under voldgiftssagens behandling oplyst nærmere herom, men det må være nærliggende at antage, at udeholdelsen af lokallønstillæggene ved beregningen af ligelønstillægget hænger sammen dels med formålet med at indføre ligelønstillægget, dels med formålet med lokallønstillæg.

Opmanden lægger ved afgørelsen til grund, at ligelønstillægget er indført, fordi parterne er enige om, at det arbejde, som de kvindelige vaskeriassistenter som gruppe yder, er det samme eller har samme værdi som det arbejde, der udføres af de mandlige portører som gruppe. Ligelønstillægget tilsigter derfor at udligne forskellen på de grundlønninger og andre ikke individuelt bestemte løndele, der består mellem de to grupper af arbejdere. Når lokallønstillæggene i aftalen er holdt uden for beregningen af tillæggene, må det efter opmandens opfattelse skyldes, at lokallønstillæg som udgangspunkt tildeles på et individuelt grundlag og er udtryk for en individuel vurdering af den pågældendes kvalifikationer eller arbejdsindsats, der er irrelevant for spørgsmålet om ligeløn for gruppen af vaskeriassistenter set i forhold til gruppen af portører.

Hvis et lokallønstillæg skulle medregnes ved beregningen af ligelønstillægget, ville dette blive reduceret tilsvarende, og det ville være formålsløst at tildele lokallønstillægget (i det omfang det overstiges af ligelønstillægget), fordi den løndifferentiering, der som ovenfor anført tilsigtes med tildelingen af lokalløn, dermed reelt ville forsvinde.

Det samme gælder ikke løntillæg, der som dem, der er omtvistet i nærværende sag, udbetales til alle ansatte under overenskomsten. Det forhold, at sådanne løntillæg medregnes ved beregningen af ligelønstillægget, må tværtimod antages at være i overensstemmelse med formålet med ligelønstillægget, som alene går ud på at sikre, at vaskeriassistenterne som gruppe ikke får lavere løn end portørerne som gruppe. Dette må så meget mere gælde, når også den portørløn, der indgår som det andet element ved beregningen af ligelønstillægget, indeholder løndele, der oprindeligt er tiltænkt lokal løndannelse, men som er udmøntet i en generel lønstigning, jf. herved indklagedes subsidiære påstand.”

De partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten afsluttede herefter sagen forligsmæssigt i overensstemmelse med opmandens tilkendegivelse og aftalte, at denne i skriftlig form parterne imellem skal tillægges virkning som en kendelse, jf. lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter § 28, stk. 4.

Roskilde, den 23. november 2012

Niels Waage